

Oslo, 15. september 2017
Vår ref:

Deres ref:

Høring – Utkast til forskrift om virksomhet etter gjeldsinformasjonsloven

Vi viser til mottatt høringsbrev og høringsnotat vedrørende utkast til forskrift om virksomhet etter gjeldsinformasjonsloven, og oversender med dette våre innspill i anledning BLDs forslag. Dersom departementet ønsker ytterligere utdypning av våre synspunkter, stiller vi oss til disposisjon for dialog om dette i forlengelse av våre innspill.

Om Virke inkasso

Virke er Norges nest største hovedorganisasjon med nærmere 21 000 medlemmer som til sammen sysselsetter over 230 000 ansatte. Virke inkasso er hovedorganisasjonen Virkes bransjeenhet for inkassonæringen, og organiserer majoriteten av norske inkassoforetak. Virke inkasso er opptatt av at myndighetene legger til rette for at inkassonæringen kan utøve sin virksomhet på en profesjonell måte som både ivaretar samfunnets og næringens interesser.

Våre bemerkninger til forskriften om virksomhet etter gjeldsinformasjonsloven

Forskriften vil bli gjeldende for alle foretak og all virksomhet som er omfattet av gjeldsinformasjonsloven. Departementet har etter innspill fra blant annet Finans Norge sett at forskriften må tilpasses den teknologiske og digitale utvikling, og gjøre det mulig med andre løsninger enn et tradisjonelt databasert register. Det er av denne grunn ikke gitt nærmere tekniske detaljer i forskriften, men plikten til rask tilgjengeliggjøring av informasjonen ved forespørsel vil bli tolket strengt.

Samtidig med utformingen av regelverket for å tilrettelegge for gjeldsinformasjonsvirksomhet, foregår lovarbeid på en rekke andre områder som kan få en direkte eller indirekte virkning for gjeldsinformasjonsvirksomhet. I løpet av 2018 skal ny personvernforordning implementeres, samt ny personopplysningslov. Blant annet bortfaller kredittopplysningskonsesjon, men forordningen inneholder ingen særskilte bestemmelser om kredittopplysningsvirksomhet. Nærmere avklaring om forskriftsregulering er heller ikke kommet. EUs reviderte betalingstjenestedirektiv (PSD2) trer i kraft neste år. Det stilles spørsmål om direktivet kan få betydning for krav til løsninger for mottak og levering av informasjon til gjeldsinformasjonsforetaket.

Stortinget har selv sett at det foreligger en uklar situasjon med hensyn til valg av tekniske løsninger for et gjeldsinformasjonsforetak. Regjeringen skal evaluere ordningen senest to år etter opprettelse av systemet. Virke Inkasso mener det i denne sammenheng også bør vurderes om flere aktører skal få tilgang til opplysningene, spesielt med tanke på at den nye personvernforordningen da har virket en stund.

I vårt utfyllende høringssvar i anledning forslag til lov om registrering av enkeltpersoners gjeld (6.des.2016), ble det påpekt at også inkassoforetak, i likhet med foretakenes oppdragsgivere bank og finans, bør kunne få adgang til å få utlevert opplysninger om forbrukskreditt under henvisning til formålet bak loven. Vi minner i denne sammenheng om at inkassoforetak ofte er de første som tar kontakt med skyldnere som har økonomiske utfordringer, og at man gjennom utvidet tilgang til informasjon om skyldneres forbrukskreditt kan gjøre en bedre vurdering av hvilken pågang som skal rette mot oppdragsgivernes skyldnere og ha et bedre grunnlag ved vurdering av nedbetalingsavtaler.

Vi finner det også riktig å minne om at opplysningene som skal rapporteres inn til registeret, i stor grad er informasjon som de rapporteringspliktige må innhente fra inkassobyråene. Dette gjelder eksempelvis opplysninger som samlet utestående saldo på tidspunkt for rapportering i de tilfeller der finansforetak anvender ekstern bistand til innfordring av gjeldskrav. Vurdert opp mot at inkassobyråene allerede sitter på mye av den informasjonen som skal rapporteres inn, finner vi det unaturlig at ikke inkassobyråene også selv kan gis tilgang til denne informasjonen til bruk i sitt daglige arbeide på vegne av sine oppdragsgivere.

Virke inkasso har forståelse for at myndighetene legger strenge personvern hensyn til grunn i sin restriktive vurdering av hvem som skal gis tilgang til opplysningene fra gjeldsregistrene. Det er allikevel grunn til å påpeke at inkassoforetakene har strenge retningslinjer for behandling av personvern opplysninger. Likeledes er inkassoforetakene bundet av inkassolovens paragraf 28 der det blant annet heter: *«En inkassator, dennes ansatte og andre hjelpere, og medlemmene av nemnd etter § 22 og andre som utfører arbeid for nemnda, har plikt til å bevare taushet overfor uvedkommende om det de i forbindelse med virksomheten får vite om noens personlige forhold eller drifts- og forretningsforhold»*. Ved brudd på inkassolovens bestemmelser, herunder eventuell misbruk av informasjon knyttet til enkeltpersoners gjeldssituasjon, har myndighetene ved Finanstilsynet sanksjonsmuligheter som blant annet tilbakekall av foretakenes bevilling. Med utgangspunkt i gjeldende reguleringer hva gjelder inkassobyråenes taushetsplikt, og med utgangspunkt i formålet bak gjeldsinformasjonsloven, finner vi det svært uheldig at man fra myndighetenes side ikke har lagt til rette for at også inkassobyråer kan gis tilgang til informasjonen fra gjeldsregistrene. Vi ber om at våre innspill på dette området tas hensyn til i den varslede evalueringen av loven jfr.Stortingets vedtak tidligere i år.

Vi har ingen ytterligere kommentarer i anledning departementets forslag.

Oslo, 15. september 2017

Hanne Riksheim
Leder, lovutvalg Virke inkasso

Iman Winkelmann
Leder, Virke inkasso (konst.)